

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA TASVIRIY FAOLIYATNING ZAMONAVIY YONDASHUVI

Fargʻona pedagogik mahorat markazi
“Maktabgacha, boshlangʻich va maxsus
taʼlim metodikalari” kafedrası oʻqituvchisi

Qodirova Gulnoza

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalar tasviriy faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlarning oʻrni va samaradorligi tahlil qilinadi. Innovatsion texnologiyalar, interaktiv metodlar va STEAM tizimi orqali tasviriy sanʼat darslarini tashkil etish yoʻllari koʻrib chiqiladi. Shuningdek, bolalarning ijodiy tafakkuri, tasavvuri va estetik didini shakllantirishda tasviriy faoliyatning ahamiyati yoritiladi.

Kalit soʻzlar: tasviriy faoliyat, innovatsion yondashuvlar, STEAM, ijodiy tafakkur, maktabgacha taʼlim, sanʼat taʼlimi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar tasviriy faoliyati orqali atrof-muhitni idrok etish, ijodiy tafakkur qilish va estetik didni shakllantirish imkoniyatiga ega boʻladilar. Zamonaviy taʼlim tizimida tasviriy sanʼat darslarida innovatsion yondashuvlar, interaktiv texnologiyalar va yangi pedagogik usullar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu maqolada bolalarning tasviriy faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy yondashuvlarning oʻrni va samaradorligi tahlil qilinadi.

1. Tasviriy faoliyatning bolalar rivojlanishidagi roli

Tasviriy sanʼat bolalarda quyidagi jihatlarni rivojlantirishga yordam beradi:

Ijodiy tafakkur – bolalar turli materiallar bilan ishlash orqali yangicha fikrlashni oʻrganadilar;

Nozik motorika – rasm chizish, boʻyash, kesish orqali qoʻl harakatlari rivojlanadi;

Tasavvur va estetik did – ranglar uygʻunligi, shakllar muvofiqligi haqida tushunchalar shakllanadi;

Emotsional ifoda – bolalar oʻz his-tuygʻularini vizual obrazlar orqali ifoda etadilar.

2. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar

Maktabgacha taʼlim muassasalarida tasviriy faoliyatni rivojlantirish uchun quyidagi zamonaviy yondashuvlar qoʻllanilmoqda:

2.1. Interaktiv va texnologik yondashuv

Raqamli texnologiyalar – bolalar planshet yoki interaktiv doskalar yordamida rasm chizishadi;

Virtual sanʼat darslari – onlayn dasturlar orqali turli texnikalar bilan tanishish;

3D texnologiyalar – modellashtirish orqali tasviriy faoliyatni kengaytirish.

2.2. Oʻyin orqali oʻqitish

Oʻyinli metodlar – bolalar rasm chizish jarayonida turli rollarga kirib, qiziqarli syujetlarni yaratadilar;

Dramatik sanʼat bilan integratsiya – hikoyalar asosida rasm chizish orqali badiiy ifodani rivojlantirish.

2.3. STEAM taʼlimi bilan integratsiya

STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) yondashuvi tasviriy faoliyatni ilm-fan va texnologiya bilan bogʻlashga imkon beradi. Masalan, rasm chizishda simmetriya va matematika elementlarini qoʻllash, ranglarning fizikaviy xususiyatlarini oʻrganish.

3. Tasviriy faoliyatni baholash va rivojlantirish strategiyalari

Tasviriy faoliyat natijalarini baholashda quyidagi mezonlar qo'llaniladi:

Ijodiy yondashuv – bolaning yangi g'oyalar yaratish qobiliyati;

Texnik mahorat – materiallar va vositalardan to'g'ri foydalanish;

Kompozitsion yechim – rasmning umumiy muvofiqligi va go'zalligi.

Bolalar tasviriy faoliyatini yanada rivojlantirish uchun:

Ustozlar tomonidan individual yondashuvni qo'llash;

Bolalarni ijodiy tajriba almashishga jalb qilish;

Ota-onalar bilan hamkorlikda san'at tadbirlarini tashkil etish muhimdir.

Xulosa: Tasviriy faoliyat maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Zamonaviy yondashuvlar, jumladan, texnologiyalar, interaktiv metodlar va STEAM tizimi asosida tasviriy ta'limni boyitish orqali bolalarning qiziqishi va iste'dodini rivojlantirish mumkin. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ushbu yondashuvlarni joriy etish orqali ta'lim sifati yanada oshiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Hasanboyeva G., Qosimova M. "Maktabgacha ta'lim pedagogikasi". Toshkent, 2022.
2. Vygotsky L.S. "Bolalar ijodiy tafakkuri va rivojlanishi". Moskva, 1984.
3. Gardner H. "Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences". New York, 1983.
4. Dewey J. "Art as Experience". New York, 1934.
5. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim vazirligi. "Maktabgacha ta'lim metodikasi bo'yicha qo'llanma". Toshkent, 2021.